

BUTTONARIUM
OGÓLNOPOLSKA
@ KOLEKCJA GUZIKÓW

www.buttonarium.eu

Karta katalogowa guzika btrm006503

Dane szczegółowe

Właściciel: **Leśny_Szlak**
Kraj: **Prusy**
Okres historyczny: **brak danych**
Znaleziono: **b.d.**
Materiał awersu: **alpaka**
Materiał rewersu: **mosiądz**
Wykończenie: **brak**
Sygnowanie: **ASSMANN**
Wytwórca: **ASSMANN F.W. (Lüdenscheid)**
Średnica: **29.0 mm**
Typ uszka: **dрут**
Rant: **●--=**
Profil: **((- dwuwarstwowy, wypukło-wklęsły**

Występujące elementy

- korona [otwarta; 3-pałki; 5-pałek; 7-pałek]
- tarcza

Przeznaczenie

- szlachecki

Ostatnia aktualizacja: **2017-11-01 17:02**

Plik wygenerowano ze strony www.buttonarium.eu 2026.06.30

Opis guzika btrm006503

Pruski (śląski) guzik liberyjny - niemieckiej produkcji (herb na tarczy herbowej)

© buttonarium.eu

Awers przedstawia herb baronowskiej rodziny von Richthofenz z trzymaczami w postaci dwóch wspiętych lwów, nad herbem umieszczono siedmiopalkową koronę baronowską z dwoma klejnotami w postaci: hełmu rycerskiego ukoronowanego szlachecką koroną rangową z klejnotem w postaci dwóch skrzydeł oraz hełmu rycerskiego w szlacheckiej koronie rangowej z klejnotem w postaci wysokiego ptaka (bocian).

 [Wikipedia.pl - Richthofen](https://pl.wikipedia.org/wiki/Richthofen)

Rewers sygnowany: F. W. ASSMANN & SOHNE LUDENSCHIED.

Przeznaczenie i datowanie - ogólnie

Guziki liberyjne spotykano tylko przy niektórych typach liberii. Można przypuszczać, że szykowne guziki liberyjne zdobiły przede wszystkim barwne liberie paradne, i to jedynie reprezentacyjnej służby dworskiej, które czasami noszone były tylko na wyjątkowe okazje. W Europie barwne liberie paradne, zdobione szykownymi i cennymi guzikami, zaczęły być modne w II połowie XVIII wieku, a w XIX wieku były już stosunkowo popularne. Postęp techniczny spowodował obniżkę cen guzików, co wpłynęło na większą ich dostępność, a co za tym idzie i popularność. Liberie były w powszechnym użytku do wybuchu I wojny światowej, a gdzieś tam aż do wybuchu II wojny. Do czasów współczesnych liberie przetrwały w renomowanych hotelach, kasynach, klubach, restauracjach itp. Więcej informacji na temat liberii można znaleźć w artykule: www.buttonarium.eu - [Guziki liberyjne, zbiór informacji](#)

Podstawowe rodzaje guzików liberyjnych:

- guziki z herbem wraz z różnymi jego elementami: godłem heraldycznym, tarczą herbową, koroną rangową, klejnotem, zawołaniem, orderem, dewizą oraz trzymaczami;
- guziki z samym godłem heraldycznym;
- guziki z monogramem (prostym lub złożonym) z koroną lub bez korony rangowej;
- guziki z samą koroną rangową.

Ciekawostka

Warto też wspomnieć o guzikach liberyjnych w wersji małżeńskiej. Na takich guzikach umieszczano najczęściej herby dwóch rodów, z których pochodzili małżonkowie, często zaznaczając pozycję każdej z rodzin poprzez dodanie odpowiedniej korony rangowej. Spotyka się również guziki na których zamiast herbów dwóch rodzin umieszczono monogramy wraz z przynależnymi im koronami rangowymi.

Źródła

- [Podobne guziki na stronie Buttonarium Polska](#) - guziki z herbem na tarczy herbowej
- [Podobne guziki na stronie Buttonarium Polska](#) - guziki z herbem bez tarczy herbowej
- [Podobne guziki na stronie Buttonarium Polska](#) - guziki z monogramem i koroną rangową
- [Podobne guziki na stronie Buttonarium Polska](#) - guziki z monogramem bez korony rangowej
- [Podobne guziki na stronie Buttonarium Polska](#) - guziki z samą koroną rangową
- [Podobne guziki na stronie Buttonarium Polska](#) - guziki w wersji małżeńskiej
- [GUZIKI LIBERYJNE KATALOG, Elbląg 1988](#)
- [Zajchowski Zb. - Guziki herbowe . cz.1, Elbląg 2008](#)
- [Zajchowski Zb. - Guziki herbowe . cz.2, Elbląg 2013](#)
- www.buttonarium.eu - [Guziki liberyjne, zbiór informacji](#)

Wytwórca: ASSMANN F.W. (Lüdenschied)

Firma **F. W. Assmann & Söhne** została założona w 1826 roku przez Friedricha Wilhelma Assmanna w miejscowości Lüdenschied. Po jego śmierci firma była zarządzana przez syna Eugena Assmanna (1857-1929). Kolejnym jej właścicielem był syn Eugena - Rudolf Assmann (1887-1940).

Ciekawostki:

- Jeżeli guzik posiadał na rewersie sygnaturę RZM, to znaczy, że był on przeznaczony dla funkcjonariuszy NSDAP. Skrót RZM oznacza **Reichs Zeug Meistere**i der NSDAP - w Rzeszy Niemieckiej była to nazwa urzędu kontroli jakości wyrobów mundurowych przeznaczonych dla NSDAP i SA.
- Firma produkowała guziki również na rynek rosyjski o czym świadczą napisy reklamowe typu: *1 COPTЪ*.
- Czasami w sygnaturze pojawiały się litery DRGM, czyli Deutsches Reichs Gebrauch Muster, czyli Wzór Użytkowy Rzeszy Niemieckiej.
- Czasami w sygnaturze pojawiał się napis: GES. GESCH. który jest skrótem od: GESETZLICH GESCHÜTZT, co oznacza Prawnie Chroniony

Źródła:

- [Assmann & Söhne - KATALOG](#)

- Historia firmy ASSMANN
- Kody RZM 1
- Kody RZM 2
- Kody RZM 3
- Kody RZM 4
- Loga wytwórców

Przy opracowaniu opisu wykorzystano informacje od użytkowników oraz wnioski z analiz guzików w Buttonarium.

*Jeśli chciałbyś coś zmienić lub dodać do tego opisu, to napisz poniżej komentarz. **Nie zapomnij podać źródeł informacji.***

Ostatnia aktualizacja: **2017-11-14 20:27**

Plik wygenerowano ze strony www.buttonarium.eu 2026.06.30